

Munsterweg in Winsum

In **Noorderbreedte 1998-3** pleitte Louwrens Hacquebord voor het behoud van het landelijke karakter van de eeuwenoude Munsterweg bij Winsum. Aanleiding voor dit pleidooi waren de plannen van de gemeente Winsum om op de bestaande kleiweg een betonnen verharding aan te brengen ter vervanging van het naast de kleiweg gelegen fietspad. B&W van Winsum presenteerden dit plan als een 'reconstructie van het fietspad'. Zij betoogden dat de breedte van de betonnen verharding (2,75 m) zo was gekozen dat op het fietspad agrarisch medegebruik mogelijk zou zijn. Maar het omgekeerde leek eerder het geval: er zou een weg met betonverharding voor agrarisch gebruik komen met medegebruik door fietsers, terwijl het huidige fietspad zou verdwijnen. Inmiddels hebben B&W van Winsum hun voorstel in heroverweging genomen. **Carla Alma Hieronder enige reacties uit de regio.**

DE MUNSTERWEG STAAT NIET ALLEEN

'De commotie rond de Munsterweg toont opnieuw aan hoe kwetsbaar historische elementen in het cultuurlandschap zijn en hoe belangrijk het behoud ervan door velen wordt gevonden. Bij die historische elementen moeten we dan denken aan oude

voetpaden en kronkelende weggetjes, oude dijken, sluizen en bruggen, en slingerende sloten. Natuurlijk kennen we in Nederland wetten en regelgeving die op behoud en bescherming zijn gericht. Zo kunnen bouwwerken en ook archeologische objecten als wierden bescherming vinden in de Monumentenwet 1988 en biedt de Ecologische Hoofdstructuur mogelijkheden tot bescherming van gebieden omwille van de natuur. Deze mogelijkheden tot bescherming beperken zich tot bijzondere objecten en gebieden. In oude cultuurlandschappen, zoals rondom Winsum, zijn het daarentegen de meer gewone, met elkaar samenhangende elementen in het landschap die zich in de loop van vele eeuwen heel geleidelijk hebben ontwikkeld, die het landschap zo karakteristiek en waardevol maken. In dit verband kunnen we bijvoorbeeld denken aan het nabijgelegen Middag-Humsterland dat in de komende jaren waarschijnlijk wordt genomineerd

voor de Werelderfgoedlijst van UNESCO. Een belangrijke reden voor deze nominatie is de goed bewaard gebleven samenhang tussen de wierden en het omringende landschap, met name het slotenpatroon. Sloten zijn slechts in beperkte mate in bestemmingsplannen voor het buitengebied te beschermen.

Betekent de waarde van 'gewone' elementen in oude cultuurlandschappen dat we ontwikkelingen daar moeten stopzetten en geen veranderingen in het landschap moeten toestaan? Natuurlijk is het antwoord op deze retorische vraag 'nee'. Eigentijdse ontwikkelingen zullen altijd om aanpassingen vragen. Moderne technische mogelijkheden maken het ook steeds makkelijker om aanpassingen uit te voeren. Maar dat het kan, wil nog niet zeggen dat het moet. Een belangrijke vraag is dan ook, in hoeverre we ingrepen willen toestaan.

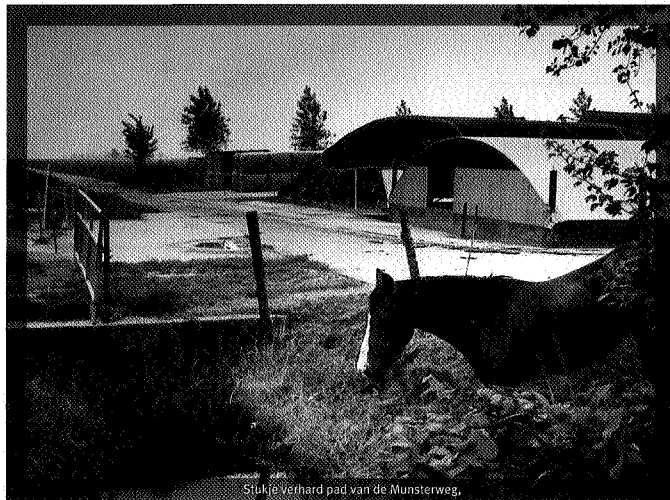
Bij de plannen voor de Munsterweg ging het naar onze mening op twee manieren mis. Waar het ging om een kleine gewenste aanpassing (verbetering van een fietspad) werd maar meteen voor een grotere ingreep gekozen zonder dat daarvoor goede argumenten waren. In bestuurlijk jargon heet dat vaak 'werk met werk maken' of 'een win-winsituatie tot standbrengen'. Ten tweede werd de historische waarde van de weg, die nu eenmaal niet wordt beschermd door de Monumentenwet of de Ecologische Hoofdstructuur, niet onderkend.

In analogie met de werkwijze bij objecten die onder de Monumentenwet vallen, zou de overheid bij plannen voor ingrepen in oude cultuurlandschappen de historische waarde expliciet in plannen moeten aangeven en moeten kiezen voor oplossingen die deze waarden zoveel mogelijk in stand houden.'

Jan Delvigne en Nelly Soeters

ÉÉN LAAG BETON IS HET BESTE EN HARD NODIG

'De Munsterweg is weliswaar een heel oud pad, maar de ontwikkelingen gaan door. Ook bij de leden van de historische kring van Winsum staat de apparatuur in de woonkamer. Het pad is in zeer slechte staat en voor de vijf belendende boeren én de vele fietsers

Stukje verhard pad van de Munsterweg.

levensgevaarlijk. Kuilen en gaten maken een gang over het pad tot een hachelijke onderneming, zeker voor oudere fietsers. De boeren moeten er met hun vee en landbouwmachines over kunnen. Hun landerijen liggen, ook na de ruilverkaveling die momenteel gaande is, aan beide zijden van het pad. Tot nu toe hebben de boeren het pad onderhouden, nu gaat de gemeente dat overnemen en die wil er door het aanbrengen van één laag beton verder niet veel omkijken meer naar hebben.

Zo'n brede laag beton is beter dan twee stroken, de ondergrond is daarvoor te smal of van slechte kwaliteit door puinstort in het verleden. Dan heb je blijvend onderhoud nodig.

Ook een verbetering van alléén het fietspadje biedt geen oplossing, want door de zware trekkers wordt zo'n pad weer weggedrukt, zoals nu ook steeds gebeurt. Er fietsen veel scholieren van de mavo en de Groene School over de Munsterweg; dat is veiliger dan de pas verbrede Trekweg naar Onderdendam, want die trekt daardoor meer verkeer aan dan voorheen en is dus onveilig. De boeren zijn kritisch over het nadere onderzoek dat de gemeente wil instellen, één laag beton erover is het beste, ook voor de historische en botanische waarden; die blijven daaronder en daarnaast immers wel bewaard!

Bij een verharding over een breedte van 2,75 meter blijven de huidige bermen in elk geval beter in stand dan bij twee betonbanen.'

H. de Vries en K. Renkema, landbouwers te Winsum

voor agrarisch belang wordt verhard - en die eis is heel terecht - komt dat voor de school goed uit. De Munsterweg is trouwens al lang geen kleiweg meer; dat was zo in de tijd dat boeren een dergelijke ondergrond nodig hadden voor paard-en-wagen. Er is voor het gebruik met landbouwmachines een hardere ondergrond nodig en er is daarom al heel veel puin en schors gestort op de Munsterweg, vrachtautoladingen vol. Daarmee

wordt het kleipad meer vernield in zijn natuur- en cultuurhistorische waarde dan wanneer er gewoon beton overheen gestort wordt. Voor de botanische waarde van de bermen moeten goede afspraken worden gemaakt met betrekking tot het beheer; als dat op het gebied van maaien en bemesting goed geregeld wordt, blijft er nog veel waardevoels in stand!

H.J. Sok,

directeur Groene School in Winsum

De Munsterweg loopt langs de boerderij van H. de Vries.

foto's Elmer Spaargaren

GEVAARLIJKE ROUTE VOOR LEERLINGEN

'In combinatie met het belang dat de boeren aan de Munsterweg hebben bij een verharding van dit kleipad, zie ik als directeur van de Groene School veel voordelen voor mijn leerlingen. De belofte dat de parallel gelegen Trekweg naar Onderdendam bij de verbetering tevens zou worden verbreed, is niet waargemaakt. Dat blijft voor fietsende leerlingen, die veel uit Bedum en omstreken komen, dus een gevaarlijke route. De Munsterweg alléén voor de fietsers verhard en zou te veeleisend zijn, maar nu de weg

(confrontatie)

De rubriek Confrontatie brengt een uitdagende mening naar voren. De uitdaging geldt de lezer: u mag reageren. Onderschrijft u de gepresenteerde visie of wilt u juist de polemieek aangaan, formuleer uw mening dan scherp en bondig in maximaal 500 woorden. Stuur uw reactie binnen twee weken na verschijnen van het betreffende nummer naar Noorderbreedte. De redactie houdt zich het recht voor te lange reacties in te korten.